

بورس از حال و هوای تعطیلات خارج شد

دیروز ارزش معاملات بورس و فرابورس ایران در مجموع به کمتر از هزار میلیارد تومان رسید. این رقم هر چند که چشمگیر نیست اما نسبت به روزهای ابتدایی سال نشان می‌دهد که بازار از فضای تعطیلات نوروزی خارج شده و بار شد متوسط قیمت سهم‌ها، شاخص کل از نیمه کانال ۱۸۶ هزار واحدی عبور کرد.

به گزارش ايسنا، در روزهایی که بازار سهام در سال جدید شروع به کار کرده به جز یک روز، متوسط قیمت سهم‌ها در بورس تهران با افزایش مواجه بوده‌است. در برخی از این روزها سهم‌های کوچک بازار را دست گرفتند و رشد مناسبی داشتند.
امادپروز سهم‌های مخابراتی در کنار چند سهم در گروه پالایشی و بانکی سعی کردند به کلیت بازار جهت دهند.

با اتمام تعطیلات نوروزی، بازار نسبتاً از حالت تعطیلی خارج شده و ارزش و حجم معاملات نسبت به روزهای ابتدایی سال مقداری افزایش یافته‌است؛ به طوری که ارزش کل معاملات بورس به رقم ۶۲۲ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات عدد دو میلیارد و ۱۰۰ میلیون سهم و اوراق مالی را تجربه کرد. اما اگر ارزش معاملات فرابورس را هم به رقم ارزش معاملات بورس اضافه کنیم، کل ارزش معاملات بازار سرمایه به هزار میلیارد تومان نمی‌رسد.

دیروز شاخص کل بازده نقدی و قیمتی بورس اوراق بهادار تهران از ابتدای باز شدن معاملات روند صعودی را در پیش گرفت و با یک شیب نسبتاً ثابت ۱۲۵۳ واحد رشد کرد و به نیمه کانال ۱۷۶ هزار واحدی رسید. همچنین شاخص کل هم وزن با ۶۶۱ واحد افزایش رقم ۳۶ هزار و ۲۹ واحدی را تجربه کرد.

شاخص آزاد شناور نیز با ۱۵۹۳ واحد رشد مواجه شد و رقم ۲۰۹ هزار و ۷۲۲ را تجربه کرد. همچنین شاخص بازار اول و دوم هر کدام به ترتیب ۹۴۱ و ۲۴۱۲ واحد رشد کردند.
مخابرات ایران، پالایش نفت اصفهان، شرکت ارتباطات سیار ایران و معدنی و صنعتی چادرملو چهار نمادی بودند که هر کدام به ترتیب ۲۸۷، ۱۰، ۹۹ و ۸۱ واحد تأثیر افزاینده روی شاخص‌های سهام داشتند اما در طرف مقابل صنایع پتروشیمی خلیج فارس، ملی صنایع مس ایران، فولاد مبارک اصفهان و معدنی و صنایع گل‌گهر، هر کدام به ترتیب ۸۳، ۷۱ و ۶۴ واحد تأثیر کاهنده روی شاخص‌های بازار داشتند.

در گروه استخراج کانه‌های فلزی چادرملو و گل‌گهر همچنان از تأثیر گذاران روی شاخص بورس هستند اما دیروز چادرملو با رشد قیمت مواجه شد و به افزایش شاخص‌ها کمک کرد ولی گل‌گهر روند عکس را پیش گرفت اما در مجموع بیشتر سهم‌های این گروه با افزایش قیمت مواجه شدند.

در گروه فلزات اساسی نیز سهامداران شاهد نوسان قیمت عمدتاً کمتر از دو درصد بودند. هر چند که برخی از سنگ‌ها مثل مس شهید باهنر و زرین معدن آسیا توانستند بیش از چهار درصد رشد قیمت را تجربه کنند.
در عین حال در گروه فرآورده‌های نفتی کک و سوخت هسته‌ای قیمت پایانی سهم‌ها یک دست با افزایش روبرو شد و بسیاری از سهم‌های این گروه توانستند بیش از یک درصد رشد قیمت داشته باشند.

از گروه‌های دیگر تأثیر گذار بر معاملات می‌توان به گروه خودرو و ساخت قطعات اشاره کرد. در ایران خودرو به عنوان یکی از لیدرهای این گروه شاهد صف پایدار خرید بودیم؛ به طوری که قیمت این سهم نسبت به روز معاملاتی گذشته حدود پنج درصد افزایش قیمت داشته‌است. بیشتر سهم‌های این گروه با افزایش قیمت روبرو شدند.

اما در فرابورس ایران شاخص کل افت ۱۴۶۹ واحدی را تجربه کرد و به رقم ۲۳۹۰ واحدی رسید. ارزش معاملات فرابورس عدد ۳۰۴ میلیارد تومان را رد کرد و حجم معاملات این بازار به رقم ۸۲۶ میلیون سهم و اوراق مالی رسید.

راهکارهایی در راستای تحقق شعار «رونق تولید»:

«تغییر ترکیب نقدینگی» و «پرهیز از بنگاهداری» بانک‌ها

رئیس کل بانک مرکزی، در یادداشتی تأکید کرده‌است که با افزایش عرضه می‌توان از فشار تورمی کاست.

عبدالناصر همتی، نهم‌فروردین‌ماه، در یک یادداشت اینستاگرامی اعلام کرد: «بانک مرکزی تغییر ترکیب کمیت‌های پولی را برای حرکت نقدینگی به سمت رونق تولید در دستور کار قرار داده‌است.»

رئیس کل بانک مرکزی در این یادداشت با اشاره به «ریشه‌شوکتورمی اخیر» تأکید کرد که بانک مرکزی در کنار «سیاست مرتبط با نرخ ارز»، سیاست «پولی مناسب» در شرایط فعلی را «تغییر ترکیب کمیت‌های پولی برای پرهیز از رکود و حرکت به سمت رونق تولید می‌داند». به نوشته عبدالناصر همتی، هدف از اجرای این سیاست این است که «افزایش عرضه از فشار تورمی کاسته شود.»

رئیس کل بانک مرکزی ایران، در ابتدای این یادداشت خود، ابتدا به تعریف مفهوم نقدینگی پرداخته و نوشت: «بخش مهمی از حجم نقدینگی هم اکنون تبدیل به تسهیلات اعم از تولیدی یا غیر آن شده و یا توسط خود بانک‌ها تبدیل به انواع دیگری از دارایی‌ها شده است که بخش عمده‌ای از آنها هم راستا با تأمین هدف بهینه اجتماعی نبوده و اصلاح آنها ضرورت دارد.»

این جمله رئیس کل بانک مرکزی می‌تواند به انتقاد کارشناسان از تجمع دارایی‌های مسموم بانک‌ها مربوط باشد که در سال‌های اخیر مدام به آنها اشاره شده‌است.

مسئولان سیاسی و اقتصادی همچون رئیس جمهوری و دیگران نیز

بارها از لزوم واگذاری اموال مازاد و فروش ساختمان‌های بانک‌ها سخن گفته‌اند.

در سال‌های اخیر، بانک‌ها با ورود به بازار مسکن و ساختمان، ضمن برهم زدن مناسبات این بخش، با رکود بخش ساختمان و مسکن از فروش ساختمان‌های خود عاجز مانده‌اند و این دارایی‌ها تحت عنوان دارایی‌های منجمد یا مسموم اگر چه در تراز مالی بانک‌ها لحاظ می‌شوند اما قدرت گردش سرمایه ندارند.

نکته دیگری که در یادداشت همتی، به آن اشاره شده رفتار منطقی نقدینگی است. به نوشته همتی، «نقدینگی در بخش‌هایی متمرکز می‌شود که بیشترین بازدهی خالص از ریسک را داشته باشد.»

باین مقدمه، رئیس کل بانک مرکزی تصریح کرده است که اگر قرار است نقدینگی به سمت تولید هدایت شود، «باید بازدهی بخش تولید از طریق بهبود فضای کسب و کار، کاهش هزینه‌های تولید، بالا رفتن قدرت خرید مردم برای تقاضا و رشد صادرات، افزایش یابد تا انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری منتج به رونق تولید، ایجاد شود.»

در آخرین گزارش بانک مرکزی از وضعیت ارقام عمده پولی و بانکی که به آخر ماه پارسال مربوط می‌شود، رقم نقدینگی در پایان ۹ ماه پارسال از یکپهزار و ۷۶۵ هزار میلیارد تومان گذشت. رقم نقدینگی در پایان آخر ماه پارسال نسبت به اسفند سال ۹۶، رشدی ۱۵۳ درصدی را تجربه کرد که اگر چه نسبت به نرخ‌های رشد سال‌های قبل، رشدی کم‌شتاب نبوده، اما همچنین نرخ رشدی بالا به حساب می‌آید.

ترکیب نقدینگی در تقسیم‌بندی کلی به حجم پول و شبه پول جاری در اقتصاد تعبیر می‌شود. در سال‌های اخیر ترکیب نقدینگی به نفع شبه پول تغییر یافته است که به سپرده‌های بانکی مدت‌دار، اطلاق می‌شود و رشد پول شامل اسکناس و مسکوک در دست اشخاص و سپرده‌های جاری بانکی، رشدی کمتر بوده‌است.

تشدید نرخ تولید نقدینگی زمینه‌ساز تورم است

حسین عبده تبریزی، اقتصاددان و عضو شورای عالی بورس که مدتی مشاور اقتصادی وزارت مسکن و شهرسازی در دوره عباس آخوندی بود «تشدید نرخ تولید نقدینگی که زمینه‌ساز تورم است» را «پیش از هر مسئله دیگری چالش جدی و نگرانی اصلی اقتصاد ایران» در سال ۱۳۹۸ نامیده بود.

نقدینگی عموماً از رهگذر کسری بودجه دولت و شیوه تأمین این کسری از راه استقراض از بانک مرکزی، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و اضافه برداشت شبکه بانکی از بانک مرکزی تولید می‌شود.

اگر حرکت نقدینگی و تولید ناخالص داخلی متناسب باشد، رشد نقدینگی بحران آفرین نخواهد بود، اما رشد حدود ۳۰ درصدی نقدینگی در تمام سال‌های گذشته که در مواردی و سال‌هایی رشد اقتصادی منفی بوده، زمینه‌ساز تشدید تورم خواهد شد.

بانک‌ها گرفتار در بنگاهداری و اموال مازاد

نظام بانکی که باید حلال مشکل بخش‌های مختلف اقتصادی کشور باشد، در سال‌های اخیر به قدری در بنگاهداری

عبدالناصر همتی، نهم‌فروردین‌ماه، در یک یادداشت اینستاگرامی اعلام کرد: «بانک مرکزی تغییر ترکیب کمیت‌های پولی را برای حرکت نقدینگی به سمت رونق تولید در دستور کار قرار داده‌است»

واملاک داری گرفتار شده که از وظیفه اصلی خود باز مانده‌است؛ مشکلی که رهایی از آن جز با فروش اموال، املاک و سهام مازاد میسر نمی‌شود. در سال‌های ابتدایی دولت تدبیر و امید (سال ۹۳)، قانون رفع موانع تولید به تصویب مجلس رسید که مواد ۱۶ و ۱۱۷ آن بانک‌ها را مکلف می‌کرد ظرف سه سال اموال مازاد و سهام غیر بانکی خود را تعیین تکلیف کنند و گر نه باید بابت نگهداری این اموال سه درصد مالیات اضافه‌بپردازند.

در سال‌های پس از آن خروج بانک‌ها از بنگاهداری و واگذاری اموال مازاد همواره مورد تأیید دولتمردان بود به شکلی که در ابتدای دولت دوازدهم این موضوع به سرفصل خواسته‌های رییس جمهوری از وزیر امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی تبدیل شد.

با وجود همه تلاش‌های دولتمردان و سیاست‌گذاران، خلاصی بانک‌ها از دارایی‌های منجمد، اموال مازاد و بنگاهداری سرعت لازم را نداشته و طبق گزارش تفریع بودجه ۱۳۹۶ کل کشور تنها ۳۵ درصد محقق شده‌است.

آنگونه که دیوان محاسبات کشور اعلام کرده، مجموع اموال و سهام غیر بانکی مازاد بانک‌ها ۶۵ هزار میلیارد تومان است؛ از این رقم ۲۹ هزار میلیارد تومان به اموال مازاد و ۳۶ هزار میلیارد تومان به سهام غیر بانکی در شرکت‌های وابسته اختصاص دارد.

با وجود الزام قانونی مبنی بر اینکه در بازه زمانی ابتدای اردیبهشت ۹۴ تا اردیبهشت ۹۷ بانک‌ها موظف بودند همه این سهام و اموال را واگذار کنند، اما دیوان محاسبات می‌گوید در این مدت ۱۳ هزار میلیارد تومان اموال مازاد و ۱۰ هزار میلیارد تومان سهام به فروش رفته است یعنی ۴۵ درصد از اموال مازاد و ۲۷ درصد از سهام غیر بانکی از دایره دارایی‌های بانک‌ها خارج شده‌است.

بنگاهداری بانک‌ها کمتر شد

اواخر اسفند ماه ۹۷ معاونت امور بانک، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی آخرین آمار واگذاری اموال و دارایی‌های بانک‌ها را منتشر کرد که نشان می‌داد تنها در یکسال اخیر ۱۰ هزار میلیارد تومان از حجم بنگاهداری بانک‌ها کم شده‌است.

بر این اساس، میزان فروش دارایی‌های مازاد در بانک‌های یاد شده از ابتدای اجرای قانون (اردیبهشت ماه ۱۳۹۴) تا دی ماه ۱۳۹۶ بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد تومان و از دی ماه ۱۳۹۶ تا اواخر اسفند ۹۷ حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان دیگر بوده‌است.

چرا بانک‌ها بنگاهداری می‌کنند؟

گرفتاری بانک‌ها در معضل بنگاهداری عوامل متعددی دارد که ریشه‌های آن به عدم بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط مشتریان و تملک دارایی آنها توسط بانک‌ها، رد دیون دولت و سرمایه‌گذاری به قصد انتفاع به تملک بانک‌ها بوده‌است.

مشکل اصلی اینکه مشتری نمی‌تواند تسهیلات اعطایی را در موعد خود بازپرداخت کند، این است که با بانک درازیابی توان اعتباری مشتری و توجیه پذیری طرح‌های ارایه شده در دست عمل نکرده و یا تسهیلات گیرنده به هر دلیلی از جمله شرایط اقتصادی در بازگرددن پول تعلل کرده است. از این رو بانک تضامین ارایه شده مشتری را با حکم دادگاه به تملک در می‌آورد.

علاوه بر این در دولت‌های نهم و دهم، بخشی از دیون دولت به بانک‌ها از طریق واگذاری سهام شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی به بانک‌ها تسویه می‌شد و به این ترتیب بسیاری از کارخانه‌ها، یانده یا مصوبه هیات دولت در تملک بانک‌های دولتی درآمدند که این امر هم بر زیان بانک‌ها افزود و هم گرفتاری آنها را در بنگاه‌های مشکل دار زیاد کرد.

در هر حال نباید از این واقعیت گذشت

گرفتاری بانک‌ها در معضل بنگاهداری عوامل متعددی دارد که ریشه‌های آن به عدم بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط مشتریان و تملک دارایی آنها توسط بانک‌ها، رد دیون دولت و سرمایه‌گذاری به قصد انتفاع به تملک بانک‌ها بوده‌است

که خروج از بنگاهداری بانک‌ها به سادگی امکان پذیر نیست و مشکلات عدیده ای همچون نبود خریدار در شرایط کنونی اقتصاد کشور با وجود برگزاری چندین نوبت مزایده، رکود بخش املاک و مستغلات، ساختار مالی نامناسب برخی از شرکت‌ها و مشکلات کارگری و ملاحظات مقامات محلی در این کار دخیل است.

با این همه، نبود اهتمام جدی همه بانک‌ها در واگذاری دارایی‌ها، نبود مقررات واضح و مشخص برای قیمت گذاری و نبود انعطاف لازم در شرایط واگذاری، روند واگذاری را با کندی مواجه کرده‌است.

تلاش برای واگذاری همه اموال مازاد

وزیر امور اقتصادی و دارایی وعده داده است که با تدوین برنامه یکساله برای بانک‌ها، به دنبال واگذاری ۱۰۰ درصدی اموال و دارایی‌های مازاد است.

«فرهاد دژپسند» امیدوار است در کنار برگزاری مزایده، از طریق عرضه در بازار سرمایه و بورس کالا، بتوان فروش بلوکی این اموال را پیگیری کرد به طوری که ۸۰ تا ۱۰۰ درصد اموال بانک‌ها واگذار شود.

تیغ مالیات بر گردن اموال مازاد

همانطور که در ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید پیش بینی شده اگر بانک‌ها در مدت زمانی سه ساله تعیین شده نتوانند اموال مازاد خود را واگذار کنند، عایدی ناشی از این اموال مازاد با نرخ ۲۸ درصد مشمول مالیات می‌شود؛ پس از اضافه می‌شود تا به ۵۵ درصد برسد.

در این رابطه وزارت اقتصاد اعلام کرده که سازمان امور مالیاتی کشور برای اجرای این ماده قانونی، نسبت به صدور برگ مطالبه مالیاتی برای همه بانک‌های دولتی و خصوصی در ارتباط با عملکرد واگذاری دارایی‌های مازاد در سال ۱۳۹۵ به میزان بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد ریال اقدام کرده‌است. بنابراین اگر بانک‌ها اهتمام کافی را در فرآیند واگذاری‌ها نداشته باشند، تیغ مالیاتی در سال‌های بعدی تیزتر می‌شود.

است، گفت: این مسیر هم به دلیل آبگرفتگی مسدود است و راهداران در تلاش برای بازگشایی هستند. رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای درباره آخرین وضعیت مسیر هراز گفت: شنبه شب در طول ۲۰۰ متر از مسیر هراز در مازندران بارش کوه مواجه بودیم که سنگ‌های حجیم به سمت جاده روانه شدند. از همان شب گذشته خاکبرداری در این مسیر آغاز شد و فردا هم این مسیر بازگشایی خواهد شد.

مسیر هستیم که امکان تردد از آن از بین می‌رود.

وی ادامه داد: راه‌های قسمت دیگری از استان لرستان به دلیل بارش برف مسدود شده‌است که خوشبختانه خسارتی به این راه‌ها وارد نشده‌است و عملیات راهداری و برطرف‌روبی در این بخش‌ها که عمده آن در حوزه الیگودر است، انجام می‌شود.

احتمالاً امروز این مسیر هراز بازگشایی می‌شوند. معاون وزیر راه و شهرسازی طبق آخرین اطلاعات مسیر اندیشیمک – اهواز هم مسدود

راه ارتباطی با ۲۷۵ روستای لرستان مسدود است

ارتباطی ۵۴۰ روستای استان لرستان بازگشایی شده است، گفت: اقدامات برای بازگشایی راه‌های روستایی پس از وقوع سیل آغاز شد که از یازدهم فرودین ماه عملیات گسترده‌تر انجام شد و ماشین آلات راهداری سنگین و نیمه سنگین از ۱۹ استان به این استان منتقل شدند و طبق آخرین آماری که شب گذشته به دستم رسیده است، راه ارتباطی با ۵۴۰ روستا از ۸۱۶ روستایی که ارتباط با آنها قطع بود، بازگشایی شده‌است و ی افزود: در حال حاضر راه ارتباطی با ۲۷۵ روستا مسدود است و در حال تلاش هستیم که هر چه سریع‌تر راه ارتباطی باین

روستاها هم برقرار شود. حسن نیا گفت: علمیات راهداری در استان لرستان با ۳۰۰ دستگاه ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین و ۶۰۰ نیروی انسانی در حال انجام است.

رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای تلاش داریم تا در اسرع وقت این مسیرها را بازگشایی می‌شوند اما به دلیل وجود چشمه‌های آب بلافاصله شاهد رانش و ریزش هستیم که باعث انسداد دوباره راه می‌شوند. از سوی دیگر برخی از این راه‌ها در مجاورت رودخانه‌ها هستند و به دلیل تخریب آبخور این رودخانه‌ها شاهد جریان آب در

مسیرها هستیم که امکان تردد از آن از بین می‌رود.

وی ادامه داد: راه‌های قسمت دیگری از استان لرستان به دلیل بارش برف مسدود شده‌است که خوشبختانه خسارتی به این راه‌ها وارد نشده‌است و عملیات راهداری و برطرف‌روبی در این بخش‌ها که عمده آن در حوزه الیگودر است، انجام می‌شود.

احتمالاً امروز این مسیر هراز بازگشایی می‌شوند.

معاون وزیر راه و شهرسازی طبق آخرین اطلاعات مسیر اندیشیمک – اهواز هم مسدود